

Uitvoeringsnotitie Namen Instellingen - Versie 1.0

4 juni 2025

1. Algemene inleiding uitvoeringsnotities ICN

In 2019 hebben de Inspectie, de CDHO en de NVAO gezamenlijk een lijst opgesteld met knelpunten in de uitvoeringspraktijk van de drie organisaties die samenhangen met onduidelijkheden, onjuistheden, tegenstrijdigheden en lacunes in de wet- en regelgeving. Deze knelpuntenlijst is met het Ministerie van OCW gedeeld. Vervolgens hebben het Ministerie van OCW en de ICN-partijen gezamenlijk afgesproken om bij elk knelpunt te komen tot een concrete uitvoerbare oplossing binnen de huidige wettelijke kaders, met begripsverheldering als eerste stap. Daar waar de betrokkenen concluderen dat het knelpunt niet op te lossen is binnen de huidige wettelijke kaders, gaan de ICN-partijen het gesprek aan met het ministerie van OCW over aanpassing van de wet c.q. delen zij aan OCW mee dat een taak op dit moment niet kan worden uitgevoerd. Het resultaat van de aanpak van elk knelpunt wordt neergelegd in een uitvoeringsnotitie.

2. Uitvoeringsnotitie namen instellingen

De uitvoeringsnotitie die hier voorligt komt voort uit de constatering van de ICN-partijen dat er verschillende namen worden gebruikt voor en door instellingen. Dit bemoeilijkt de handhaving en vervuult de registers.

Drie kernproblemen die ontstaan door inconsistent gebruik van instellingsnamen zijn:

- Als een instelling zelf een andere naam voert dan de naam die is vastgelegd in RIO is het niet duidelijk wie er verantwoordelijk is voor de aanvraag bij de CDHO en NVAO.
- Als een instelling zelf een andere naam voert dan de naam die is vastgelegd in RIO, is het voor derden (zoals studenten en werkgevers) moeilijk om te bepalen wie verantwoordelijk is (geweest) voor het verzorgen van het onderwijs.
- Bij het gebruik van meerdere instellingsnamen is het niet zonder meer duidelijk of zij dezelfde of verschillende rechtspersonen vertegenwoordigen. Deze (mogelijke) veelvoud leidt tot veel verwarring in het werk van de uitvoeringorganisaties.

De ICN-partijen hebben tijdens werkgroepen en signaal-overleggen concrete voorbeelden uit de praktijk verzameld. Op basis van deze casuïstiek is de huidige situatie in kaart gebracht en is besproken op welke manier de bestaande problemen kunnen worden aangepakt.

3. Huidige situatie namen instellingen

De namen van instellingen staan op verschillende plaatsen vastgelegd, waaronder:

- Het register 'Registratie Instellingen en Opleidingen' (hierna: RIO)
- De 'Bijlage behorende bij de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek' (hierna: de Bijlage van de WHW)
- Het register van de Kamer van Koophandel (hierna: de KvK)
- Diverse media van de instelling (zoals websites en brieven)

De namen van instellingen verschillen soms per bron (en soms ook binnen een bron). Bijvoorbeeld:

- De agrarische hogeschool in 's-Hertogenbosch staat in RIO geregistreerd als 'HAS green academy' en in de Bijlage van de WHW als 'HAS Hogeschool, uitgaande van de Stichting HAS Opleidingen'. In het KvK-register wordt de instelling 'Stichting HAS Opleidingen' genoemd, met de hoofd- en nevenvestiging 'HAS green academy'. De website verwijst naar de instelling met de naam 'HAS green academy' en geeft aan dat de instelling voormalig 'HAS Hogeschool' heette.
- De universiteit in Maastricht wordt in RIO de 'Universiteit Maastricht' genoemd. In de Bijlage van de WHW wordt de instelling enkel beschreven als een openbare universiteit in Maastricht (en wordt dus niet bij naam genoemd). De universiteit noemt zichzelf in externe communicatie vrijwel altijd 'Maastricht University' (maar gebruikt nog wel de afkorting UM). In het KvK-register zijn onder de term "Universiteit Maastricht" verschillende rechtspersonen met uiteenlopende namen te vinden.
- De onbekostigde instelling 'Stichting Hoger Onderwijs Da Vinci' is in 2013 opgericht. In 2017 heeft zij haar naam gewijzigd naar 'Da Vinci HBO Drechtsteden'. Vanaf 2022 gebruikt de instelling de naam 'HBO Academy'. Registratie van deze nieuwe naam in RIO bleef echter uit tot eind 2024. In het KvK-register staat de eigenaar van deze instelling echter nog steeds onder de oorspronkelijke naam uit 2013 geregistreerd.

Er zijn verschillende oorzaken van de verschillen in geregistreerde namen, zoals:

- In RIO staan instellingen onder meerdere namen geregistreerd. RIO heeft een onderwijsinrichtingsdeel en een onderwijserkenningsdeel. In het deel 'onderwijsinrichting' kunnen instellingen hun namen (zoals onder 'onderwijsaanbieder') zelf wijzigen. De instellingsnamen in het deel 'onderwijserkenning' (zoals onder 'bevoegd gezag' en 'onderwijsinstellingserkenning') worden door DUO ingevoerd en beheerd.
- De namen van bekostigde instellingen staan vastgelegd in de bijlage bij de WHW. Voor wijziging van een instellingsnaam is wijziging van de wet nodig en dat gebeurt hooguit enkele keren per jaar. Bovendien wordt bij deze wijzigingen lang niet altijd gekeken of de instellingsnamen in de bijlage actueel zijn. De namen van onbekostigde instellingen staan niet in de bijlage bij de WHW vermeld.
- In het KvK-handelsregister staan rechtspersonen ingeschreven die de instellingen (zowel de bekostigde als de niet-bekostigde instellingen) vertegenwoordigen en waaraan de bevoegdheid is verbonden om graden te verlenen. Bij instellingen waar meerdere rechtspersonen zijn betrokken bij het verzorgen van onderwijs is het niet altijd duidelijk welke rechtspersoon de instelling vertegenwoordigt en de bevoegdheid heeft om graden te verlenen (zie "Verwarring in Veelvoud" van de Inspectie).
- Instellingen kiezen zelf de naam (of namen) die zij in hun communicatiestrategie gebruiken. Soms gebruiken instellingen in hun externe communicatie 'merknamen' van onderdelen van de instelling, zoals instituten of faculteiten. Sommige instellingen gebruiken ook een Nederlandse en een Engelse naam door elkaar.

4. Uitvoeringsbesluit

Om de eenduidigheid in de communicatie te bevorderen gaan de ICN-partijen gebruik maken van één van de namen die voor een instelling wordt gebruikt. Er is gekozen voor de naam die in RIO is vastgelegd bij de 'onderwijsinstellingserkenning'. Hiervoor hebben de ICN-partijen de volgende redenen:

- RIO is het centrale register voor het (hoger) onderwijs. Het deel met de naam 'onderwijserkenning' wordt ingevuld en gecontroleerd door DUO. Dit is daarmee de meest betrouwbare bron.
- Alle instellingen en opleidingen zijn in RIO geregistreerd, de inschrijving van studenten via Studielink is aan RIO gekoppeld en wijzigingen van het hoger-onderwijsaanbod komen via LEO in RIO terecht. Ook de NVAO en de CDHO leveren hun gegevens aan DUO aan via LEO.
- De instellingsnaam in RIO is actueler dan die in de WHW. Daarbij komt dat de WHW alleen de namen van bekostigde instellingen bevat. De WHW geeft aan in Art. 6.13 en 7.11 aan dat "het register" (dat wil zeggen: RIO) de naam van de instelling bevat én dat die naam gebruikt dient te worden op getuigschriften.
- Het is regelmatig niet duidelijk welke rechtspersoon de instelling vertegenwoordigt en de bevoegdheid heeft om graden te verlenen. Het is op termijn van belang dit voor alle instellingen duidelijk te krijgen. De naam van de instelling zou gelijk moeten zijn met de naam van de rechtspersoon.
- Omdat instellingen in hun eigen media verschillende namen kunnen gebruiken, zal het gebruik van deze namen de eenduidigheid in de communicatie niet waarborgen.

5. Consequenties voor de uitvoeringspraktijken

5.1. CDHO

De CDHO gebruikt de naam van de instelling zoals deze is vastgelegd als 'naam lang' bij 'onderwijsinstellingserkenning' in RIO bij de registratie van aanvragen in het interne documentbeheersysteem en in de communicatie met externen. De CDHO vraagt instellingen al om hun instellingscode (voorheen: BRIN-code) en KvK-nummer(s) te vermelden in hun aanvraagformulier.

5.2. NVAO

De NVAO hanteert in haar besluiten eveneens de naam van de instelling zoals die op het moment van besluitvorming vermeld is in RIO als 'naam lang' bij 'onderwijsinstellingserkenning'. Bij aanvragen die bij de NVAO worden ingediend onder een andere instellingsnaam gaat de NVAO na of er sprake is van dezelfde onderwijsaanbieder op basis van unieke combinatie van instellingscode en erkende opleidingscode (voorheen: ISAT).

5.3. Inspectie

De Inspectie gebruikt de naam van de instelling zoals deze is vastgelegd als 'naam lang' onder 'onderwijsinstellingserkenning' in RIO. Bij RPHO's volgt uit de WHW dat de naam van de instelling in RIO gelijk moet zijn aan de naam van de rechtspersoon zoals die is ingeschreven bij de KvK (zie de *Beleidsregel bevoegdheid graadverlening hoger onderwijs van 8 september 2010*).